

TOIMINTAKERTOMUS 2025

Yleistä

Elokuussa yhdistyksen tavoitti suruviesti: arvostettu jäsenemme, VTM Markku Palokangas, (AKS AR Nro 12) sai kutsun viimeiseen iltahuutoon. Hänen nekrologinsa on julkaistu yhdistyksen verkkosivulla.

Yhdistys ja hallinto

Akateemisen Karjala-Seuran Perinneyhdistys ry:lle (AKS) toimintakertomuksen vuosi oli 67. toimintavuosi. Yhdistys perustettiin vuonna 1958 nimellä Kerho 22 ry. Yhdistyksen nykyinen nimi otettiin käyttöön vuonna 2003.

Yhdistyksen hallituksen ovat kertomusvuonna muodostaneet puheenjohtajana Pekka Lehtiö, jäsenenä ja varapuheenjohtajana Ermo Äikää, varainhoitajana Mika Hakanpää, Ville-Veikko Kirvesmies ansioristin asiamiehenä, Pasi Koskenranta reserviläis-yhteysvastaavana, Olavi Vähäkallio kannatusuotevastaavana sekä Erkki Harala vanhempana neuvonantajana. Esa Kataja on toiminut hallituksen ulkopuolisena nimettynä lippu-upseerina ja Sari Hakanpää yhdistyksen kirjanpitäjänä.

Hallitus on kokoontunut yhteensä 9 kertaa, joista vuosikokouksen jälkeen 8 pöytäkirjaa. Kokousten ulkopuolella on käyty juoksevien asioiden hoitamiseksi runsaslukuista viestien vaihtoa ja puhelinkeskustelua hallituksen jäsenten kesken. Hallituksen tekemät päätökset ovat kaikki olleet yksimielisiä.

Jäsenyydet, osallistuminen

Yhdistys hyväksyttiin lokakuussa varsinaiseksi jäseneksi Tammenlehvän Perinneliitto ry:een (jäsenmaksu 350 € / vuosi) sekä Sotavainajien Muiston vaalimisyhdistys ry:een (jäsenmaksu 300 € / vuosi). Yhdistys jatkoi Vapaussodan Perinneliitto ry:n jäsenenä, jonne maksoimme kertomusvuonna jäsenmaksua yhteensä 1 060,00 €. Edellisen lisäksi yhdistys on kuulunut Tammenlehvän Perinneliiton pääkaupunkiseudulla toimivan Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry:n ja sen kokoaman alueneuvottelukunnan jäsenyyteen. Nämä eivät peri jäsenmaksua.

Yhdistyksen puheenjohtaja Lehtiö on kertomusvuoden ajan ollut jäsen Vapaussodan Perinneliitto ry:n hallituksessa. Puheenjohtaja on edustanut kertomusvuonna Tammenlehvän Perinneliitto ry:n alaisen Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry:n ja sen kokoaman alueneuvottelukunnan kokouksissa. Hän on toiminut valtakunnallisen Tammenlehvän Perinneliitto ry:n hallituksen varajäsenenä vuoden 2025 ja osallistunut yhteen hallituksen kokoukseen sekä marraskuussa liiton syyskokoukseen. Olavi Vähäkallio on ollut kertomusvuoden jäsen Vapaussotiemme Helsingin Seudun Perinneyhdistys ry:n hallituksessa ja Pekka Lehtiö sen varajäsenenä.

Hallituksen puheenjohtaja ja / tai erilaisin kokoonpanoin hallituksen jäsenistöä on osallistunut kutsusta ja omin kustannuksin mm. seuraaviin tapahtumiin ja vierailuihin:

- 24.2. Viron itsenäisyyspäivän kunnianosoitus, Vanhankirkon puisto, Helsinki
- 27.2. Viron tasavallan presidentin vastaanotto, Viron suurlähetystö, Helsinki
- 13.3. Tammenlehvän Perinneliitto ry, veteraanijärjestöjen vahdinvaihtotilaisuus, Helsinki
- 22.3. Suomenpoikien Perinneyhdistys ry, vuosikokous, Helsinki
- 27.3. Vapaussodan Perinneliitto ry, hallituksen kokous, Tampere

- 12.4. Veljesapu Perinneyhdistys ry, vuosikokous, Helsinki
- 15.4. Sotien 1939–1945 pk-seudun perinneyhdistys ry:n alueneuvottelukunnan kevätkokous, Helsinki
- 28.4. Sotien 1939–1945 pk-seudun perinneyhdistys ry, vuosikokous, Helsinki
- 8.5. Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ry:n puheenjohtaja Pertti Suominen ja AKS:n puheenjohtaja; neuvottelu ja aineiston läpikäyntiä, AKS:n kentälle jääneet ja sodissa kadonneet, aineiston luovutus AKS:n arkistoon
- 14.5. Vapaussodan Perinneliitto ry, vuosikokous ja hallituksen kokous, Tampere
- 2.6. Seppeleen lasku marsalkka Mannerheimin patsaalle, jonka pystyttämisestä 70 vuotta; yhdessä Mannerheim-ristin ritarien säätiön edustajan ja rva Margaretha Mannerheimin kanssa, Seinäjoki
- 4.6. Maanpuolustuskoulutus ry:n tilaisuus, Ritarihuone, Helsinki
- 12.6. Tammenlehvän Perinneliitto ry, hallituksen kokous, Helsinki
- 16.–17.7. Vierailu Viron parlamentissa ja Kaitseliitossa
- 9.8. Ville-Veikko Kirvesmiehen ja Hanne Kekäläisen hääjuhla Joensuu, pappina Ermo Äikää, paikalla yhdessä AKS:n puheenjohtajan kanssa; ansioristin luovutus Petteri Suomalaiselle.
- 25.–28.9. Marskin Varsova, Vapaussoturi-lehden lukijamatka
- 23.10. Vapaussodan Perinneliitto ry, hallituksen kokous, Tampere
- 27.10. Unkarin 1956 kansannousun vuosipäivän konsertti, Ritarihuone, Helsinki
- 4.11. AKS-videositys Vapaussodan Tampereen perinneyhdistys ry:n tilaisuudessa, Tampere
- 7.11. Maanpuolustuskorkeakoulun väitöstilaisuus Santahamina
- 14.11. Tammenlehvän Perinneliitto ry, syyskokous, Helsinki
- 17.11. Jääkäripataljoona 27:n Helsinki-Uusimaan paikallisosasto ry, vuosikokous, Helsinki
- 22.11. Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys ry, syyskokous, Helsinki
- 25.11. Sotien 1939–1945 pk-seudun perinneyhdistys ry:n alueneuvottelukunnan syyskokous
- 6.12. Itsenäisyyspäivän kansalaisjuhla Helsingin yliopistolla
- 11.12. Unkarin suurlähettilään joulukonsertti, residenssi, Helsinki
- 16.12. Työneuvottelu Unkarin suurlähetystö ja Vitez-organisaatio; aihe talvisodan vapaaehtoisten muistomerkki Lapualle-hanke, Helsinki

VTM Markku Palokankaan omaisille lähetettiin elokuussa osanottoadressi. Pirkanmaan Lottaperinne ry:n muistomerkin paljastusjuhlaan Tampereella 28.9. lähetettiin onnitteluaadressi.

Verkkosivua on täydennetty runsaalla historiallisella teksti- ja kuva-aineistolla. Yhdistyksen kaikki tiedossa oleva arkisto ja esineistö, jota on ollut kolmansien hallussa, on noudettu yhdistyksen haltuun. Kansallisarkisto luovutti kaksoiskappaleita Suomen Heimo -lehistä, sekä pienestä määrästä pienpainatteita, jotka on liitetty yhdistyksen arkistoon. Saimme myös esineistöä, joista mainittakoon 1930-luvulta peräisin oleva puheenjohtajan nuija.

Esitelmätilaisuuksissa myynnissä olevaa valikoimaa on täydennetty uudella erällä jäsenmerkkiä.

Jäsenet

Yhdistyksen jäsenmäärä on ollut tasaisessa kasvussa. Sen on mahdollistanut kasvanut näkyvyys omien kotisivujen ja Facebook-sivuston sekä sinne lisätyn keskustelufoorumin ansiosta sekä Vapaussoturi-lehden suosiollinen palstanäkyvyys. Odotettavissa oli, että näkyvä uutisointi yhdistyksen tapahtumista ja niiden keskittyminen arvokkaalle paikalle Ostrobotnialle sekä lisätyllä aineistolla tarjotut verkkosivut ja yleinen maailmantilanne kannustivat edelleen jäsenhakemusten jättämiseen aiempia vuosia runsaammin. Hallituksen jäsenten aktiivi osallistuminen muiden maanpuolustuksellisten perinneyhdistysten toimintaan lienee osaltaan lisännyt kiinnostusta myös omaa yhdistystämme

kohtaan. Saman voidaan katsoa saavutetun jalkautumisella kertomaan yhdistyksen toiminnasta myös Tampereelle.

Yhdistyksellä on yksi jäsenluokka. Kertomusvuonna yhdistykseen liittyi 34 uutta jäsentä, siitä erosi omalla ilmoituksellaan kuusi ja poistettiin kuolleiksi ilmoitettuina kaksi. Syyskaudella suoritettiin jäsenmaksunsa maksamatta jättäneiden osalta tarkistus ja tilanne joulukuun lopussa on, että ennen kahden maksamattoman jäsenmaksun vuoksi tammikuussa 2026 rekisteristämme poistettavia jäseniä, yhdistyksen jäsenmäärä on 236 henkilöä. Yhdistyksellä ei ole elossa kunniapuheenjohtajaa. Kunniajäseneksi kutsuttiin vuosikokouksessa 18.2.2025 pitkäaikainen hallituksen jäsen ja edellinen puheenjohtaja Jukka Elomaa.

Toiminta ja tilaisuudet

Yhdistys järjesti esitelmätilaisuudet tammi-, maalisk-, huhti-, loka-, marras- ja joulukuussa. Osanotto tilaisuuksiin on ollut runsasta.

Esitelmätoimijoina ovat toimineet ja heidän aiheensa ovat olleet:

Tammikuussa:

AKS:n hallituksen jäsen Olavi Vähäkallio esitteli isoisänsä, AKS:n perustajajäsen Reino Vähäkallion elämää ja järjestötoimintaa sekä sotapolkua.

Maaliskuussa:

Majuri Marko Maaluoto, Suomen Poikien Perinneyhdistys ry:n varapuheenjohtaja kertoi virolaisista vapaaehtoisista Suomen asevoimissa Antti Moision kokoaman esityksen avulla.

Huhtikuussa:

Puheenjohtaja, ev. evp Pertti Suominen Sotavainajien muiston vaalimisyhdistyksestä kertoi sankarivainajien etsinnöistä, kotiutuksesta ja hankkeen nykytilasta.

Lokakuussa:

Dosentti, evl Marko Palokangas käsitteli Kadettitoverikunnan ja AKS:n yhteyksiä esitellen vasta julkaistun teoksensa "Kestävä kunnian tiellä - Kadettitoverikunta 100-vuotias."

Marraskuussa:

Dosentti Jussi Niinistö kertoi tuoreesta kirjastaan "Vienan veritie" jonka aiheena on Heimosotiemme Kuisman retkikunta.

Joulukuussa:

Tutkija Mikko Tyni esitelmöi aiheesta "Marsalkan muskettisoturit, Mannerheimin henkivartiointi ja turvallisuus 1918–1946" syventyen erityisesti henkivartiointista vastanneiden AKS-yhteyksiin.

12.5.2025:

Lisäksi toukokuussa 2025 juhlittiin kahvitilaisuutena Snellmanin päivänä AKS:n alkuperäisen kantolippua (102 v). Snellmanin päivän yhteydessä hallituksen edustajat kävivät perinteisellä kukkatervehdyksellä AKS:n merkkihenkilöiden haudoilla Hietaniemessä (Bobi Sivén, Elmo Kaila, Vilho Helanen, Reino Vähäkallio, Gunnar Laatio ja Matti Lukkari). Musiikillisessa kahvitilaisuudessa vieraita viihdytti Viipurin Lauluveikkojen kvartetti, juhlapuheen piti vuorineuvos Jukka Viinanen. Tilaisuuteen osallistui noin seitsemänkymmentä jäsentä ystävineen.

20.9.2025:

Syyskuussa toisen kerran järjestetty Heimoveteraanien muistojuhla kokosi Ostrobotnian juhlasalin ääriään myöten täyteen ja paikalle saapuneet, kaikkiaan lähes 120 henkilöä edustivat laajalti

veteraaniperinteen toimijoiden kirjavaa kenttää. Ensin Töölössä muistomerkillä ja sen jälkeen juhlassa olivat uljaasti esillä Suomen siniristilipun rinnalla sekä Tammenlehvän Perinneliiton, että AKS:n Perinneyhdistyksen lippu.

Juhlapäivän vietto alkoi Heimoveteraanien muistokivellä Töölössä, jossa Sotainvalidien perinnejärjestön puheenjohtaja, FT Lasse Lehtinen puhui. Kenttähartauden toimitti kenttäpiispa evp. Hannu Niskanen ja Viipurin lauluveikkojen kvartetti lauloi koskettavat kappaleet Karjala ja Oi, kallis Suomenmaa. Seppelentervehdyksen laskivat yhteisesti AKS, Tammenlehvän Perinneliitto ja Vapaussodan Perinneliitto, seppelupartiossa Timo Laitinen, Esa Kataja ja Iivo Kalijärvi.

Ostrobotnialla kakkukahvin ja leikatun konjakin tarjoilun lomassa kuultiin Tammenlehvän Perinneliiton puheenjohtaja Timo Laitisen tervehdys, jossa hän mm. totesi, että: *Akateemisen Karjala-Seuran Perinneyhdistyksen sääntöjen mukaan sen tehtävänä on Akateemisen Karjala-Seuran perinteiden vaaliminen, suomalaiskansallisen hengen ja kulttuurin sekä kansallisen yhtenäisyyden lujittaminen ja maanpuolustustyön edistäminen sekä veteraanityön tukeminen. -Hienoja tavoitteita. Tammenlehvän Perinneliiton tehtävänä on edistää kansallista yhtenäisyyttä, pitää yllä maanpuolustustahtoa, vaalia Tammenlehvän sukupolven kulttuuriperintöä ja jatkaa veteraanien tukityötä. -Aika lähelle meneviä tehtäviä näillä kahdella organisaatiolla on.*

AKS:n puheenjohtaja Pekka Lehtiö nostatti avaussanoissaan tietoisuuteen inkeriläisten ja itäkarjalaisten vapaaehtoisten lisäksi myös suomenjuutalaiset ja suomalaiset tataarit, jotka taistelivat viime sodissamme Suomen vapauden puolesta. Virolaisten vapaaehtoisten muistoa kunnioitti myös varta vasten paikalle saapunut Viron parlamentin, Riigikogun Suomi-ryhmän puheenjohtaja, kansanedustaja Anti Poolamets. Viron vapaaehtoista maanpuolustusta organisoivan järjestön Kaitseliiton tervehdyksen juhlaan lähetti evl Rain Jano.

Tilaisuuden musiikkikappaleet kuvailivat tunteikkaasti eri heimotaustoista tulleita, Suomen puolesta taistelleita vapaussankareitamme. Reppurin laulu toi julki itäkarjalaisen kulttuurimaiseman ja kaihon, aina koskettava pianon ja soololaulun Laatokka kertoo Inkerin asiasta, Metsänhartausta puolestaan saattoi viedä ajatukset isänmaallisten virolaisten synkkään historiaan näiden joutuessa vielä vuosikymmenet sodan jälkeenkin piileskelemään metsäsisseinä miehittäjän vallan alla.

Tilaisuudessa huomioitiin AKS:n Perinneyhdistyksen puheenjohtajan tuleva 60-vuotis syntymäpäivä ja hän sai osakseen Viipurin lauluveikkojen virittämän onnittelulaulun koko salin äänin sekä Akateemisen Karjala-Seuran Perinneyhdistyksen edellisen puheenjohtajan, kunniajäsen Jukka Elomaan saatesanoin AKS:n kirjailun pöytälipun yhdistyksen hallitukselta. Päivänsankari tarjosi läsnäolijoille lasin kuohuvaa kiittäen osakseen tulleesta huomaavaisuudesta ja kohotti maljan isänmaalle. Kvartetti esitti vielä kappaleen Suomen laulu.

AKS:n varapuheenjohtaja Ermo Äikään päätössanojen jälkeen koko toistasatapäinen juhlayleisö kajautti tilaisuuden loppuksi Viipurin lauluveikkojen kvartetin ja kapellimestari Ilkka Aunun johdolla Karjalaisten laulun. Tunnelmasta mainitsivat tilaisuuden osanottajat sen olleen mm. hyväntuulinen, historiallinen, lämmin, aikamatka menneeseen, kunnioittava ja kaunis.

6.12.2025:

Itsenäisyyspäivän perinteinen kansalaisjuhla Helsingin yliopiston juhlasalissa keräsi vuosien jälkeen ennätysyleisön, yli 170 henkilöä. Vastuujärjestäjänä oli tällä kertaa Helsingin Reserviupseeripiiri ry ja AKS:n Perinneyhdistys ry mukana ensimmäisen kerran. Muut kolme organisaatiota: Sotien 1939–1945 pääkaupunkiseudun perinneyhdistys ry, Helsingin Reserviläispiiri ry ja Etelä-Suomen Maanpuolustuskilta ry. Vuoden 2026 järjestelyvastuu on omalla yhdistyksellämme.

Huomionosoitukset

12.5.2025:

Snellmanin päivän tilaisuudessa 12.5. luovutettiin vuosikokouksen hallituksen esityksestä kunniajäseneksi kutsumalle VTM Jukka Elomalle asiasta kertova asiakirja sekä VTT Mikko Uolalle hallituksen erityishuomionosoituksena antama AKS-vaakunakilpi mittavasta elämäntyöstä oikean historian julkittuajana. Lisäksi huomioitiin isänmaallisesta harrastuneisuudesta ja perinnetyöstä AKS:n painetulla pöytälipulla ylioppilas Iivo Kalijärvi, lippu-upseeri Esa Kataja ja graafikko Carita Tuomi. Pöytälipun vastaanottivat myös Tammenlehvän Perinneliitto ry:n puheenjohtaja OTK Timo Laitinen ja Suomen Lottaperinneliitto ry:n pääsihteeri Heli Eräkorpi.

Vapaussodan Perinneliitto ry:n puheenjohtajan myöntämät Siniset ristit saivat jäsenistämme LTK Henrik Snellman, myyntipäällikkö Pekka Hennala, päätoimittaja Juha Aro sekä Viipuri-Säätiö sr:n asiamies Tarja Ranta. AKS ansioristit luovutettiin Viron suurlähettiläs Sven Sakkoville #20, Vapaussodan Etelä-Pohjanmaan perinneyhdistys ry:n puheenjohtaja, Vapaussodan Perinnesäätiö rs:n ja Vapaussodan Perinneliitto ry:n hallitusten jäsen VT Veli Suvannolle #31, sekä Vapaussodan Perinneliitto ry:n toiminnanjohtaja ja Vapaussodan Perinnesäätiö rs:n toimitusjohtaja Sami Rantaselle #34.

20.9.2025:

Heimoveteraanitilaisuudessa syyskuussa jaettiin huomionosoituksina AKS:n painettu pöytälippu Sotainvalidien Perinnejärjestö ry:n puheenjohtajalle, FT Lasse Lehtiselle ja Kaatuneitten omaisten liitto ry:n puheenjohtaja, kenttäpiispa evp Hannu Niskaselle, AKS Ansioristi Timo Laitiselle ja Sotavainajien muiston vaalimisyhdistys ry:n puheenjohtaja Pertti Suomiselle. Vapaudenristin ritarikunnan varakansleri, kenrl Sakari Honkamaa oli estynyt saapumasta tilaisuuteen ja hänelle myönnetty AKS Ar tullaan luovuttamaan tuonnempaan. Lisäksi tilaisuudessa läsnä olleet Vapaussodan Perinneliitto ry:n puheenjohtaja Jouni Koskela ja toiminnanjohtaja Sami Rantanen luovuttivat liiton Siniset ristit Atik Alille, Adiel Hirschovitsille ja Kent Nadbornikille. Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien kansleri Timo Laitinen luovutti tasavallan presidentin 4.6.2025 antaman Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin Ermo Äikäälle.

Kevään 2025 Snellmanin päivänä myönnetty AKS:n painetut pöytäliput luovutettiin tässä tilaisuudessa Lotta Svärd Säätiö rs:lle ja Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry:lle, joista juhliin osallistuivat edellisen organisaation kunniapuheenjohtaja Pirjo Björk ja jälkimmäisestä sen valtakunnallinen varapuheenjohtaja Arno Hakkarainen.

Puheenjohtaja Pekka Lehtiö vastaanotti Heimoveteraanijuhlan yhteydessä lokakuisen tulevan 60-vuotispäivänsä merkiksi ja kiitokseksi hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstään perinnekentän järjestöjen välillä dosentti Jussi Niinistöltä puheenjohtamansa Vapaussodan Invalidien Muistosäätiö rs:n standaarin, Vapaussodan Perinneliitto ry:ltä puheenjohtajansa luovuttamana liiton kunniakilven ja Ylöjärven Reservin aliupseerit ry:n puheenjohtaja Sami Rantaselta yhdistyksen myöntämän hopeisen ansiomitalin.

6.12.2025:

Varainhoitaja Mika Hakanpäälle ja yhdistyksen jäsen Juha Arolle on Tasavallan presidentti 6.12.2025 antanut Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkin ja suonut perinneyhdistyksemme esityksestä ansioristin asiamies Ville-Veikko Kirvesmiehelle 28.11.2025 sotakamreerin arvonimen. Nämä huomionosoitukset luovutetaan saajilleen vuoden 2026 aikana. Esitelmöitsijöitä muistettiin kirja- ja kahvimukilahjoin yhdistyksen varastosta.

Talous

Yhdistyksen talous on vakaalla pohjalla. Kuluneen vuoden aikana jatkettu ajantasainen ja määrätietoinen jäsenmaksujen ajallisen suorituksen valvonta tuotti kohtuullista paremman lopputuloksen ja kertomusvuoden päättyessä vain 14 jäsenellä on rästimaksuja. Hallitus on edelleen vähentänyt kokouskulujaan pitämällä mahdollisuuksiensa mukaan kokoukset sähköpostitse. Suurin yksittäinen kuluerä on esitelmätilaisuuksien salivuokra, jota kompensoimaan syksystä 2024 lähtien on kerätty 5 €:n osallistumismaksu. Kahden kahvitilaisuuden tarjoilusta syntyvät kulut katetaan täysimääräisesti osallistujamaksuilla. Ansioristien lunastushinnat kattavat noin puolet huomionosoituksista aiheutuvista kuluista. Tilaisuuksien mainonta verkkosivuston ja sähköpostien avulla on veloituksetonta ja ilmoitukset Helsingin Reservin Sanomissa ovat olleet maksuttomia. Vapaussoturi-lehti on yhdistyksellemme maksuttomana valtakunnallisena mediana tärkeä toimintamme tunnetuksi tekijä. Lehden päätoimittaja, FT Vesa Määtän panos perinneyhdistyksemme tunnettuuden eteen on erikseen kiitollisuudella mainittava. Hallitus on linjannut, että jäsenmaksutulot käytetään pääsääntöisesti jäsenkunnalle tarjottavien tilaisuuksien järjestämiseen.

Yhdistys ei ole saanut kertomusvuonna avustuksia tai rahalahjoituksia kolmansilta. Yhdistyksen hallituksen jäsenet tai toimihenkilöt eivät ole saaneet yhdistykseltä palkkaa tai muuta rahallista korvausta toimistaan yhdistyksen hyväksi tai sen puolesta.

Helsingissä, 20.1.2026

Akateemisen Karjala-Seuran Perinneyhdistys ry
Hallitus

Pekka Lehtiö
puheenjohtaja